

Praha 1). Byla rozdělena do tří sekcí – humanitní, ekonomické a právní. Na první jmenované účastníci diskutovali základní předpoklad akademické samosprávy – akademické společenství. Na ekonomický základ akademické samosprávy se pak zaměřila sekce ekonomická a z právního pohledu se k této problematice vyjádřili účastníci sekce poslední – právní.

Po vyslechnutí úvodních vystoupení všech rektorů prof. PhDr. Radima Palouše, CSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, prof. JUDr. Karla Malého, DrSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc., Dr.h.c., emeritního rektora Univerzity Karlovy, a prof. RNDr. Václava Hampla,

DrSc., rektora Univerzity Karlovy, po oddělených zasedáních v humanitní, právní ekonomické sekci, vyslechnutí dalších referátů a následné diskusi bylo přijato následující

Rektor Univerzity Karlovy, prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., o této konferenci řekl: „Jsem velmi rád, že se tato konference koná právě na historické půdě Karolina, neboť právě zde se již po staletí pravidelně schází akademická obec Univerzity Karlovy. Na této konferenci tak máme možnost zamyslet se nejen nad historií akademické samosprávy, ale také nad její současnou úlohou a její funkcí do budoucna.“

Komuniké z konference „HISTORIE, SOUČASNÝ STAV A PERSPEKTIVY UNIVERZIT “: „AKADEMICKÁ UNIVERZITNÍ PŮDA JE PŮDOU SVOBODNOU.

Půdou zaručující nezávislé bádání a svobodné poznání, které mají nejen svůj racionální, ale etický rozměr, svoji moráku a svědomí, sdílené nezávislým společenstvím učitelů a studentů – „magistorum et scholarium“. Tato svobodná akademická půda zde není z libovůle reprezentantů univerzity, ale pro faktické naplnění její odpovědnosti badatelské výukové.

Principy akademického života a správy univerzit popisuje Magna Charta Universitatum, základní dokument evropských univerzit, který byl slavnostně podepsán 18. září 1988 na Univerzitě v Boloni. Tento dokument výslovně uvádí následující čtyři základní univerzitní principy:

- a. univerzita je autonomní institucí, která vytváří, prověřuje, zhodnocuje a chrání kulturu prostřednictvím výzkumu a vzdělávání; výzkum a vzdělávání musí být morálně a intelektuálně nezávislé na politické moci a ekonomickém vlivu,
- b. vzdělávání a výzkum jsou na univerzitě vzájemně neoddělitelně propojeny, aby jejich vykonávání odpovídalo současnému stavu vědeckého poznání a potřebám společnosti,

- c. svoboda výzkumu a výuky patří k fundamentálním principům univerzitního života a politická moc je povinna tento základní požadavek plně respektovat; prosta jakékoli intolerance a připravena k dialogu, je univerzita ideálním prostorem pro učitele, sdělující nabyté poznání všem, kteří o ně projeví zájem a pro studenty, kteří jsou připraveni tyto znalosti přijímat,
- d. univerzita je rovněž pečovatelkou o evropské humanistické tradice; bez omezení zeměpisnými nebo politickými hranicemi usiluje o poznání pravdy, o vytváření podmínek pro vzájemné poznávání a ovlivňování kultur.

Tyto principy jsou v plném rozsahu platné dnes.

Historické zkušenosti prokázaly, že pokud zásahy státní moci, ať již totalitní, či jiné, nerespektují práva univerzit na svobodný akademický život, poškodí nejen rozvoj vědy a vzdělávání, ale celý kulturní a hospodářský život společnosti. Otevřenost vysokých škol a jejich interakce se společností musí vycházet ze vzájemné potřeby a ze základního předpokladu, že autonomie a samospráva univerzit je přirozeným prostředím jejich existence kreativity ve vědě a vzdělá-

vání. Univerzita musí být uspořádána jako autonomní instituce, která se spravuje sama svými vlastními orgány v rámci svých vnitřních norem. Přitom je prosta jakýchkoli vlivů vnější politické a ekonomické moci. Samozřejmě tím také musí být připravena současně převzít za svoji činnost odpovědnost.

Akademická práva a akademické svobody, jakož právo univerzit na samosprávu lze považovat za jeden z atributů demokratického právního státu a jako také za ústavně zaručené hodnoty. Univerzita dbalá své povinnosti sloužit veřejnosti musí vycházet potřebám masifikace vysokoškolského vzdělávání a rozvoje profesně orientovaných programů, nikoli však za cenu ohrožení úrovně skutečné vzdělanosti. To by případlo v úvahu, pokud by utilitární příprava na konkrétní budoucí povolání příliš vytěsnila a nahradila snahu univerzit uvést studenty do širších souvislostí, hlubších znalostí příčin a do metodiky jejich hledání.

Stále platí, že pro celou společnost je výhodná existence specializovaných institucí shromažďujících vysoce kvalifikované experty, kteří neslouží specifickým komerčním zájmům svých zaměstnavatelů, nýbrž mají svobodu bádání a mohou v mezích etických principů zkoumat vše, co slouží rozvoji jejich oborů. Svěřit těmto odborníkům vzdělávání další generace představuje osvědčený synergický efekt. Tohoto efektu se společnost nemůže vzdát.

Výzkum na univerzitě musí být vzájemně propojen s výukou a prováděn na současném stupni poznání. Univerzita musí být institucí maximálně otevřenou na všech úrovních. Předně musí být otevřeny obory a disciplíny ke vzájemné interakci mezi sebou. Stejně tak musí být univerzity otevřeny ke spolupráci navzájem, nejen s jinými univerzitami, ale s dalšími svobodnými výzkumnými institucemi. Konečně musí univerzita operovat bez omezení politickými či geografickými hranicemi. Tímto širokým dialogem, jehož uskutečňování je v životním zájmu univerzity, je také zabezpečena znalost potřeb společnosti, kterým musí univerzita dobře rozumět. Naplňování těchto podmínek je bez akademických svobod a široké autonomie univerzit nemožné.

Naše vysoké školy opakovaně prokázaly schopnost a ochotu k hlubokým změnám. Konkrétním příkladem je boloňský proces, ve kterém české vysoké školy za úctyhodným tempem Evropy nijak nezaostávají.

V situaci, kdy boloňská reforma není ještě zcela dokončena, měly by přípravy na další hlubokou reformu být zvažovány s maximální zodpovědností. Průběžné modifikace činností vysokých škol musí být běžnou součástí našeho úsilí, ale tematika zásadních reforem by neměla být trvalou dominantou univerzitního života.

Vzhledem k absenci relevantních analýz dokládajících potřebu zásadnějších změn systému řízení vysokých škol a z nich vyplývajících přesvědčivých závěrů není případné uvažovat o novelizaci zákona o vysokých školách v tomto směru, natož ji uměle urychlovat.

Nezastupitelnou úlohu při vytváření samosprávného akademického prostředí mají akademické senáty. Ty musí reprezentovat celou akademickou obec, včetně její studentské části. Jejich působnost na úrovni univerzit fakult musí odpovídat tomu, že jde o zastupitelské akademické samosprávné orgány.

Předpokladem reálné autonomie univerzit je nutné přizpůsobení formálních pravidel pro nakládání s finančními prostředky tak, aby těmito pravidly byla činnost vysokých škol co nejméně svazována.

Akademická obec byla eliminována z celé řady pozic v rozhodovacích nebo poradních grémiích, ať už se tak stalo z jakýchkoli důvodů. Tyto pozice byly iniciativně zaplněny představiteli státní administrativy, což neodpovídá roli a významu univerzit zejména při formulování priorit v oblasti vědy a výzkumu. Tento stav je alarmující zvláště v souvislosti s vrcholící přípravou programů podpory výzkumu a infrastruktury prostřednictvím evropských fondů, které představují ojedinělou příležitost rozvoje. Současné rozhodování o realizaci vybraných projektů významně ovlivní stav našeho výzkumu na mnoho let. Je proto nezbytné usilovat o návrat reprezentantů akademické obce do těchto grémií. V tomto smyslu lze konstatovat, že odpověď na otázku, zda v současnosti prožíváme úsvit nebo soumrak akademické samosprávy, záleží především na akademické obci samotné.

V novodobé historii se již několikrát jasně ukázala malá životnost těch návrhů změn vysokoškolského systému v ČR, které byly založeny pouze na partikulárních zájmech nebo mocenských ambicích. Na druhé straně legislativní iniciativy, které vznikly v partnerském dialogu mezi univerzitami a státem, které prošly

názorovým tříbením uvnitř celé akademické obce, vedly k prospěšným změnám a přinesly dlouhodobě vyhovující řešení. Základem takového dialogu musí být vědomí všech zúčastněných stran, že se musí navzájem respektovat a diskutovat, aby se co nejvíce přiblížily pravdě a našly nejvhodnější řešení problému. A to nikoliv proto, aby rozdrtily protivníka, jakkoli je tato role diskuzím stále častěji u nás přisuzována. Předkládání jakýchkoliv návrhů dotýkajících se postavení a činnosti univerzit by se proto mělo dít nejen po důkladné rozvaze, ale s vědomím této zkušenosti.“

V Praze dne 10. dubna 2008

prof. RNDr. Jan Hála, DrSc., předseda Akademického senátu UK

prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor UK

Zdroj: URL: <<http://www.cuni.cz/UK-2862.html>>

Zdroj: URL: <<http://www.cuni.cz/UK-2859.html>>

PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH MEZI ABSOLVENTY MASARYKOVY UNIVERZITY JE NIŽŠÍ NEŽ JEDNO PROCENTO

Devět z deseti absolventů Masarykovy univerzity po roce až dvou letech od promoce pracuje nebo podniká. Vyplývá to z výsledku průzkumu, který Masarykova univerzita pravidelně provádí mezi absolventy magisterského prezenčního studia po roce až dvou letech působení v praxi. Do průzkumu se zapojilo celkem 1707 studentů, tj. 42 % všech absolventů.

Podíl nezaměstnaných absolventů Masarykovy univerzity je nižší než 1 %, což je zhruba šestkrát méně než činí celorepubliková míra nezaměstnanosti. V roce 2005, kdy se podobný průzkum mezi absolventy Masarykovy univerzity realizoval naposledy, se nezaměstnanost pohybovala kolem dvou procent. Skupina aktuálně nepracujících absolventů je nejčastěji tvořena těmi, kteří dále studují v doktorském studiu, či jinou vysokou školou, cizí jazyky, nebo ženy na rodičovských dovolených.

Oproti výsledkům předešlého průzkumu nacházeli absolventi práci snáze. Jen necelá tři procenta absolventů označila proces hledání práce jako „velmi obtížný“, další pětina jej označila za „poměrně obtížný“. Při hledání zaměstnání se většina absolventů spoléhala na vlastní síly (67 %), další skupinu tvoří osoby, které dostaly nabídku od firem a institucí přímo (15 %) a části respondentů pomohli rodiče a známí (10 %). Dvě třetiny absolventů měly již pracovní místo v okamžiku promoce a do čtyř měsíců od promoce mělo zaměstnání devět absolventů z deseti.

Celkem 86 % absolventů pracuje na místech, kde je vyžadováno vysokoškolské vzdělání a 79 % respondentů pracuje v oboru, který vystudovali nebo v oboru příbuzném. Zhruba polovina osob pracuje ve veřejném sektoru. V soukromých a zahraničních firmách pracují častěji informatici, ekonomové a právníci. S tím souvisí výše odměňování. Vyšší průměrné platy dostávají právě absolventi působící v soukromém sektoru a u zahraničních firem. Mezi nejlépe placené pak patří absolventi Fakulty informatiky, u kterých se nástupní platy pohybují kolem 25 000 korun a aktuální převyšují 35 000 korun.

Vysoká je spokojenost mladých lidí s tím, co jim Masarykova univerzita během studia dala do života. Ta dosáhla historicky nejvyššího podílu (84 % spokojených absolventů), vysoký a relativně neměnný je podíl absolventů, kteří by – pokud by takovou možnost měli – ke studiu znovu zvolili tu stejnou fakultu (69 %) a devět absolventů z deseti by zase studovalo na Masarykově univerzitě. Vedle průzkumu mezi absolventy po roce až dvou letech od ukončení studia provádí univerzita také průzkum mezi čerstvými absolventy. Z výsledků průzkumu mezi čerstvými absolventy v roce 2007 vyplývá, že téměř polovina čerstvých absolventů Masarykovy univerzity již před prázdninami buď pracovala, nebo věděla, kam vbrzku nastoupí.

Zdroj: URL: <<http://www.muni.cz/general/events/calendar/2453>>